

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keverberg 54, Amsterdam-Z.

Opgericht 1 januari 1881

WAAROM lopen ze naar de kwakzalver?

DE BESTRIJDING VAN de kwakzalverij is in de eerste plaats een zaak van sociale bewogenheid. Zij wordt, ten onrechte, wel eens te veel gezien als een zaak, die er uitsluitend op gericht is gevaarlijke beunhazerij op het terrein van de gezondheid tegen te gaan. Maar er is een positievere benadering mogelijk. Een sociale benadering.

De ideaaltoestand zou zijn, dat de officiële geneeskunst in staat zou zijn niet alleen alle medische noden op te vangen, voorzover dat althans in het menselijk vermogen ligt, maar ook voor de daaraan soms duidelijk, soms minder duidelijk gekoppelde geestelijke noden een oplossing zou hebben te bieden. Want men moet helaas constateren, dat er niet alleen een aanbod van kwakzalverij bestaat — er is soms ook, door onwetendheid, door wanhoop, door bepaalde geestelijke noden een vraag. Die vraag te voorkomen behoort tot de belangrijkste en moeilijkste opgaven van de bestrijding van de kwakzalverij. Belangrijk omdat zij, naar wij menen een niet onbelangrijk deel betreft van degenen, die zich tot kwakzalvers — „strijkers” zowel als gebedsgenezers — wenden; moeilijk omdat het niet om de uitvoering van een wettelijke verbodsbepaling gaat maar om het vinden van passende middelen, die in die noden voorzien.

Een enkel voorbeeld ter verduidelijking. Wat de gebedsgenezer op zijn massale bijeenkomsten met, wat de onbevooroordeelde leek ziet als veel luidruchtig poeha, bewerkstelligt is een psychische toestand, waarin de patient een ogenblik los komt van zijn zorgen van alledag. Hij is opgenomen in een sfeer, waarin de hoop hem levensgroot wordt voorgespiegeld, waarin hij verkeert met zijns gelijken, waarin hij minder zijn eenzaamheid, zijn teleurstellingen voelt, ja er aan ontheven wordt. Genezen is hij zeker niet, hij denkt slechts genezen te zijn en hij is er vaak na enige tijd weer even slecht aan toe als altijd, nu vaak met de kwellende hem door de gebedsgenezer wel eens gesuggereerde gedachte: mijn geloof is niet groot genoeg.

WE ZIJN ER niet met de gebedsgenezerij te veroordelen. Er moet méér gebeuren. Op de een of andere wijze zal men degenen, die nu de tenten of „bioscopen” van de gebedsgenezers bevolken sociaal-medisch moeten opvangen. Dat zal een moeilijke taak zijn, maar zij moet te volbrengen zijn en zij zal de vereenzaamden, de stakkerds, de invaliden, allen die recht hebben op ons mededogen, iets van meer duurzame aard moeten schenken dan waar toe de gebedsgenezer in staat is.

Wat weten wij eigenlijk van de motieven, die de mensen er toe brengen naar magnetiseurs en gebedsgenezers te lopen? Heel, heel weinig. Bij ons

ONDERZOEK NODIG NAAR MOTIEVEN

weten is er nooit een onderzoek gedaan naar deze motieven. Toch zou het bijzonder nuttig zijn om een dergelijk onderzoek te stimuleren — bij voorkeur op universitair niveau. Zodat wij weten, tegen welke opvattingen, tegen welke geestesgesteldheid wij moeten strijden, maar ook welke maatregelen kunnen worden getroffen ter preventie.

Mensen, die magnetiseurs, kruiden-„artsen” e.d. bezoeken hebben, zo heeft het onderzoek van dr. J. Winkler Prins (zie het augustusnummer van ons maandblad) uitgewezen, van de huisarts hetzelfde beeld als degenen, die hun heil niet bij de kwakzalverij zoeken. Waarom dan toch de weg naar de kwakzalver? Zoekt men in hem een soort vaderfiguur, zoekt men heimelijk naar wat magie in onze overzakelijke maatschappij, iets van het wonder? Een grondig onderzoek naar de motieven

van degenen, die naar kwakzalvers gaan, zou ons een duidelijk inzicht in deze aangelegenheid schenken. En we zouden beter weten wát er aan te doen.

IN DE JAREN zeventig van de vorige eeuw viel het de gebroeders Bruinsma op hoeveel advertenties er verschenen waarin z.g. „geheimmidelen” werden aanbevolen. Het was een grove, ja weerszinwekkende speculatie op de angst van degenen, die aan een geslachtsziekte leden of meenden te lijden. En eerder dan naar de medicus te gaan kocht men dure en waardeloze „medicijnen” om zichzelf te genezen. Er werd in de advertenties ook gespeculeerd op het feit, dat wie een dergelijke ziekte heeft opgelopen, meent zich ook voor zijn arts diep te moeten schamen. Ten onrechte stellig. Maar nog heden ten dage zien wij in Engeland hoe men bij zwangerschapsonderzoek door laboratoria zonder tussenkomst van de arts speculeert op de aanwezigheid van schaamtegevoelens van de ongehuwde vrouw tegenover de arts. (Men leze ons artikel op bladzijde 2 van dit Maandblad).

Men weet het: de verontrusting van de gebroeders Bruinsma — de een was leraar in de scheikunde, de ander was arts — leidde in 1881 tot de oprichting van de Vereniging tegen de Kwakzalverij. De advertenties met „geheimmidelen” zijn, gelukkig, verdwenen. De bestrijding van de geslachtsziekten is in de grote steden aanmerkelijk vergemakkelijkt door de instelling van speciale poliklinieken tegen geslachtsziekten — een maatregel van typisch sociaal-medische aard. Een afschuwelijke vorm van kwakzalverij is zo verdwenen — of althans tennaastebij. Op overeenkomstige wijze moet het mogelijk zijn ook aan andere vormen van kwakzalverij door passende maatregelen van medisch-sociale aard eindelijk een halt toe te roepen.

EEN ENKEL VOORBEELD nog dat ons voor ogen is gekomen bij lezing van een artikel van dr. J. Holthausen,

VERVOLG OP BLZ. 4

Wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsbemoeyenis is KWAKZALVERIJ

Zwangerschapstest in Engeland buiten artsen om

IS HET JUIST dat er in dagbladen en weekbladen, zoals de damesweekbladen, advertenties verschijnen voor geneesmiddelen? De Vereniging tegen de Kwakzalverij is de mening toegedaan, dat dergelijke advertenties niet behoren te worden gepubliceerd. Een geneesmiddel neemt men op voorschrift van de dokter en het is gevaarlijk om het gebruik van geneesmiddelen door reclame te stimuleren. Er zijn echter ook bedenkelijke advertenties voor cosmetische artikelen, waarbij soms ook al een geneeskrachtige werking wordt aangeprezen. Bepaalde preparaten met hormonen zijn allerm minst van gevaar voor de gebruikster ontbloot.

Er is in Nederland een Keuringsraad voor advertenties voor geneesmiddelen, die er voor waakt, dat een zekere soberheid bij de aanprijzing in acht wordt genomen en niet méér wordt beloofd dan waartoe het geneesmiddel in staat is. Opgemerkt moet nog worden dat deze controle vrijwillig is en dat er wel eens een advertentie doorslipt, die beter niet had kunnen worden geplaatst. Sommige kranten handhaven strengere normen dan andere. Zo is er een aantal dagbladen dat bijvoorbeeld ook advertenties van waarzeggers e.d. principieel weigert.

Een merkwaardig conflict doet zich in Engeland voor. Daar is namelijk een aantal laboratoria gespecialiseerd in zwangerschapstests. Via advertenties richten deze laboratoria zich rechtstreeks tot het publiek. Er moet bij worden gezegd, dat vrijwel geen enkel blad deze advertenties opneemt, maar het linkse weekblad „New Statesman” neemt de advertenties doelbewust wel op*). Het publiek kan zich namelijk rechtstreeks tot de laboratoria wenden voor een dergelijke test, waarbij een monster urine moet worden opgestuurd. Rechtstreeks — dat wil zeggen zonder tussenkomst van een medicus. Er blijkt veel gebruik van gemaakt te worden, niet in de laatste plaats door ongehuwde vrouwen.

*) De Britse keuringsraad voor advertenties, de Advertising Standards Authority, die aanvankelijk een afwijzend standpunt had ingenomen, kan zich thans verenigen met het feit, dat de laboratoria adverteren in de algemene pers. Wel is een bepaalde sobere vorm van adverteren voorgeschreven met alleen naam en adres van het laboratorium, de prijs (in veel gevallen twee pond per onderzoek) en het verzoek de leeftijd te willen vermelden van degeen, voor wie de test wordt gedaan. Ook moeten de laboratoria die adverteren onder deskundige leiding staan. De Advertising Standards Authority heeft haar aanvankelijk afwijzende houding herzien op aandrang van het weekblad „New Statesman” en de Consumer Council.

NEW STATESMAN 23 SEPTEMBER 1966

PERSONAL

PREGNANCY TESTS

Send 1 oz. sample early morning urine with £2 fee. Please state age.
Same-day service.

FAMPLAN LABORATORIES
(DEPT. S),

Ashurstwood, East Grinstead, Sussex.

MARGERY DEAN, Wivenhoe, Colchester.
Wide range genuine antiques at uninflated
Catalogue sent. Member Antique
Association.

is 360 million people who cannot
write. 2,000 people per hospital bed.
on people who never get enough to
a good year. But statistics
amilies do. Please help
JXFAM, c/o Room 20,
ord.

div./separated people
at. 1 October, 8 p.m.
Earls Crt, Sq. Org.
6d. Fed. mems.,

in 4 Oct.
language
, SW1.
ENIED

DRIE ADVERTENTIES IN de Londense „New Statesman” waarin laboratoria een snel zwangerschapsonderzoek aanbevelen — BUITEN DE HUISARTS OM! Merkwaardig is de advertentie rechts onder van „Neurotics anonymous”, waarin neurotici in het voetspoor van „alcoholics anonymous” elkaar bijstand bieden. Met kwakzalverij heeft dit uiteraard niets van doen.

IN EEN DEEL van de Engelse pers zijn medische medewerkers van leer getrokken tegen deze praktijk, die trouwens ook veroordeeld wordt door de organisatie van de artsen, de British Medical Association. In The Guardian noemde de medische medewerker de handelwijze van de laboratoria, die zich rechtstreeks tot het publiek wenden „een geldmakerij, die menselijke noden exploiteert”. Met name wees men verder op de paniek, waarin vrouwen kunnen geraken bij een positieve uitslag van de test, hetgeen soms tot wanhoopssdaden zou kunnen leiden. Uiteraard weet het laboratorium, dat alleen maar een hormoon in de urine moet kunnen aantonen voor een positieve uitslag, niets van de medische geschiedenis van de betrokkene: het kent haar volstrekt niet, weet niets omtrent haar fysieke en psychische gesteldheid — kortom medisch acht men het doen van zulke testen buiten de geneesheer om volstrekt verwerpelijk.

Uit ingezonden stukken, waarin de laboratoria zich tegen de ernstige critiek verzetten, blijkt dat de gevolgde methode een betrouwbaarheid van meer dan 98 pct oplevert: de kans op fouten bestaat dus wel degelijk! Een ander laboratorium had in achttien maanden 2000 tests gedaan — het had de zekerheid van slechts één onjuiste positieve uitslag: die van een vrouw, die aan narcotica verslaafd was. Of er nog duidelijker aanwijzing nodig is dat deze zaken via

PERSONAL

CONFIDENTIAL PREGNANCY TESTS

WHEN? At least 41 days from start of last period.
HOW? Send £2 fee; and urine sample (free containers available).
RESULT? Almost immediately or by return post.
WHERE?
RUSSELL LABORATORIES,
23 Queen Sq., WC1. TER. 4131.

PREGNANCY TESTING

Return post service.
Send small urine sample (overnight sample preferred).
Fee 2 gns. Free containers on request.
Department NST,
HADLEY LABORATORIES LTD,
18 HARVIST ROAD, LONDON, NW6.
LAD. 8008 day or night.

VOCATIONAL COUNSELLING Service — for re-starters and women who have never found their métier. Box 390.

IRENE GRAHAM Marriage Bureau, 275a Finchley Road, NW3. HAMPstead 5171 A strictly personal and confidential service.

HUMAN WARMTH, breadth of mind and an international flavour combine to make the lively mixed group meetings of Neurotics Anonymous of increasing interest to discerning people. Details s.a.e. Box 8662.

de geneesheer dienen te lopen, die de gezondheidstoestand van de betrokkene kent!

Een zwangerschapstest valt niet onder de voorzieningen van de National Health Service, behalve in gevallen waarin de test op medische gronden noodzakelijk is. Maar in het overgrote deel zijn het zuiver sociale motieven, die de betrokken vrouwen er toe brengen een test te laten maken. En in die gevallen kan men niet rekenen op de steun van de National Health Service. Enerzijds is dit wel begrijpelijk, maar anderzijds werkt deze beperking toch weer een gang van zaken in de hand, die medisch als zeer bedenkelijk moet worden gekwalificeerd.

PILLENSLIKKERIJ

AAN DE RECEPTIE van een groot aantal Newyorkse hotels kan de gast op verzoek twee slaappilletjes krijgen. Een aantal hotels geniet ook al de eer van op de lijst te staan voor zendingen proeftabletten van de farmaceutische industrie. Gelukkig staat er nog een beschuttende instantie tussen die proefzendingen en de gast: de hotelarts, die in zeer grote hotels in New York een vanzelfsprekende verschijning is evenals de hotelapotheek, die in vier grote hotels is te vinden.

Gevaarlijke juffrouw kijkt in kristallen bol

AL MEER DAN twintig jaar strijdt de Antwerpse advocaat mr. J. D. Jacobson tegen de lieden, die onder de dek-mantel van de z.g. occulte wetenschap-pen er kans toe zien de goedgelovige burgerij enorme bedragen uit de zak te kloppen. De heer Jacobson is lid van het Belgische comité voor wetenschap-pelijk onderzoek van beweerde paranor-male verschijnselen. Dit comité is op-gericht door de Gentenaar prof. dr. Albert Bessemans.

In het te Antwerpen versijnd Belgisch Israëlietisch Weekblad van 19 augustus 1966 heeft dr. Jacobson een uitvoerig artikel in het Frans gewijd aan de Amerikaanse helderziende Jeane Dixon, onder de titel „La plus grande prophétesse des temps modernes”. In Frankrijk is namelijk een boek onder deze titel verschenen bij de Presses de la Cité te Parijs, waarin een zekere Ruth Montgomery in 280 bladzijden een loflied zingt op Jeane Dixon, die men in Amerika beschouwt als „de Heilige Maagd”, „een engel”, „de Jeanne d'Arc van het Amerikaanse volk”, „een heilige ziel”. Wel wat veel van het goede, zou een nuchtere Neder-lander verzuchten. Maar men weet het: Amerikaanse schrijvers en schrijfsters zijn niet bang voor wat overdrijving.

Juffrouw Dixon heeft zelfs gepoogd president Kennedy te redden, toen zij de moord voorzag. Het is haar niet gelukt, want haar waarschuwingen hebben hem niet bereikt, ook al had zij er een kennis van de president over gesproken. Een zekere dr. Riesenman, een psychiater van grote naam, zou volgens Ruth Montgomery verzekerd hebben, dat de waarschuwende voor-spellingen van Jeane Dixon haar een hoge plaats geven onder de helderzien-den, waarnaar hij een onderzoek heeft ingesteld. „Mijn onderzoek naar haar merkwaardig talent heeft mij tot de op-vatting gebracht, dat zij op het ogenblik haars gelijke niet heeft in de wereld.” Aldus de geciteerde Amerikaanse psy-chiater. Nuchter merkt mr. Jacobson op, dat er niet bij staat aan welke proeven deze dr. Riesenman de helderziende dame onderwierp. Mr. Jacobson her-innert aan proeven, die het Belgische comité nam: men liet helderzienden het geslacht bepalen van tien babies, die op het punt stonden geboren te worden. Geen enkele helderziende zag kans om méér gevallen goed te raden, dan de waarschijnlijkheidsberekening aangaf.

AAN DR. RIESENMANS verklaring hecht de heer Jacobson trouwens geen enkele waarde. De geliefkoosde vrijetijdsbesteding van deze „beroemde psychiater” is het doen praten van

mediums; in juni 1960 liet hij een zekere Peter Hurkos naar Washington komen. Deze Peter Hurkos is uit België uitge-wezen en in de Ver. Staten tot een gevangenisstraf veroordeeld. Hurkos zou in Washington een moord oplossen maar wees als dader iemand aan, die onschuldig bleek te zijn. . .

Ruth Montgomery vertelt dat Jeane Dixon al heel jong voorspellingen deed. Toen zij nog maar heel klein was had zij haar moeder gevraagd om te mogen spelen met de brief met de zwarte rand.

SCHERP ARTIKEL VAN MR. JACOBSON

De moeder had haar gezegd, dat ze zo'n brief niet had. Maar veertien dagen later kwam er een rouwbrief uit Engeland, met het droeve bericht, dat haar vader was overleden. Dit beschouwt Jeane Dixon als het eerste bewijs van haar helderziendheid.

Evenals andere helderzienden doet ook Jeane Dixon tegen het eind van elk jaar voorspellingen voor het jaar dat komen gaat. Voor haar voorspellingen bezigt zij de kristallen bol, waarmee zij ook voor de Amerikaanse televisie is opgetreden. Ze kijkt ook in de kaarten, raadpleegt de sterren of wel, zij raakt eenvoudigweg met de vinger de per-soon aan, die zijn toekomst wil weten, en ook: zij krijgt visioenen. Ze is dus wel van vele markten thuis! Met de kristallen bol zou zij Roosevelt hebben bezocht in het Witte Huis, eind 1944, omdat die haar zou hebben gevraagd hoeveel tijd hem nog restte om zijn werk te voltooien. Zes maanden, antwoordde zij. (Roosevelt stierf op 12 april 1945).

JEANE DIXON WORDT als zeer vroom voorgesteld in het boek. Ze gaat alle dagen naar de mis. Die vroomheid overtuigt mij niet, zegt mr. Jacobson. Weet zij dan niet dat de katholieke theologie het voorspellen van de toe-komst heeft voorbehouden aan de Godheid en dat het oude testament astrologen en helderzienden met de dood bedreigt? (Leviticus 20 : 27 en Deuteronomium 18 : 9—12 . . . „Want al wie zulks doet is den Heere een grouwel”, zoals de Statenbijbel het uit-drukt).

Mr. Jacobson wil het boek van Ruth Montgomery niet ernstig nemen. Van een visioen van haar heldin geeft zij de volgende beschrijving: „Ik zag heel dui-delijk, zei Jeane Dixon, dat iemand de naam van Lyndon Johnson wegveegde van de deur van het bureau van de vice-president. Daarna heb ik een on-bekend persoon gezien en als een blik-

semschicht ging zijn naam voor mijn ogen voorbij. Het was een naam van twee lettergrepen en vijf of zes letters. De tweede letter was een S, de eerste een Q of een O, maar dat zou ik niet kunnen bevestigen”.

Zo zou de „grootste helderziende van de moderne tijd” de moord van Kennedy door Lee Oswald hebben voorspeld. Een hoogst gevaarlijk persoon vindt mr. Jacobson deze „vrome dame”, die heeft durven schrijven, dat de moord op Kennedy door Fidel Castro was ge-organiseerd, en die voorspelt dat een groot aantal Aziatische en Afrikaanse mogendheden zich bij rood China zal voegen om de Ver. Staten in een ver-schrikkelijke oorlog aan te vallen. Dat zal omstreeks 1980 zijn en door het ge-bruik van een nieuw oorlogswapen zul-len veel mensen als mieren sterven. . .

Hoogst gevaarlijk ook acht mr. Jacob-son de vele publiciteit, die deze dame dankzij haar optreden met de kristallen bol voor de televisie omringt.

In de Verenigde Staten heeft in het tijdschrift The Nation van 13 december 1965 Daniel Cohen een artikel gewijd aan „The psychic star of the year”, dat vernietigend is voor Jeane Dixon.

Maar het is een voordelig zaakje, dit voorspellen (en het schrijven van onkritische boeken er over!) De sta-tistieken zijn ontstellend, lezen wij in het artikel van de heer Jacobson. In Parijs is één kaartlegster op de 120 in-woners tegen één priester voor 5000 zielen. De politieprefectuur van de lichtstad schat dat er dagelijks door kaartlegsters en helderzienden meer dan 300.000 consulten worden gegeven.

Het weekblad De Katholieke Illustra-tie heeft in het nummer van 4 juni eveneens uitvoerig aandacht geschon-ken aan de astrologie. De redactie ver-ontschuldigde zich er min of meer voor, want in katholieke kring is de astro-logie nogal verdacht. Maar men wilde deze zaak, denkend aan Shakespeare's „Er zijn meer dingen tussen hemel en aarde . . .” toch ter discussie stellen. Te veel eer, zouden we zeggen, voor deze poppekasterij. In het uitvoerige artikel was Amerikaans materiaal verwerkt. Geen wonder dan ook, dat juffrouw Dixon ook van de partij was. En er werden hoge oplagecijfers gegeven van een astrologisch jaarboek. Voor pre-sident Johnson voorspelde men „een moeilijk 1966”, maar daarvoor behoeft niemand zijn horoscoop te trekken.

WAAROM?

VERVOLG VAN BLZ. 1

dat in een aantal nieuwsbladen verscheen (Arkelstein te Gorcum, de Bussumse Courant) onder de titel „Bestaat er zoiets als paranormale geneeskunst?” We hopen daar nog nader op in te gaan. De conclusie van het artikel kunnen wij niet voor onze rekening nemen maar terecht trekt dr. Holthausen de waarde in twijfel van het brevet dat de leden van de Nederlandse werkgroep van Praktiserende Genezers zichzelf uitreiken. Thans echter bepalen wij ons tot het volgende.

„Hoewel veel artsen lid zijn van de Vereniging tegen de Kwakzalverij, is het een publiek geheim”, schrijft dr. Holthausen, „dat menig huisarts er blij mee is van zijn lastige patienten verlost te zijn”. Wij geloven dit niet: voor de goede huisarts bestaán geen lastige patienten. Maar er zijn wél patienten, die eigenlijk om niet méér verlegen zijn dan een gesprek, een luisteren naar hun klachten van al of niet ingebeelde kwalen. Moeten die patienten, die bestlist niet ernstig ziek zijn, dan maar hun heil zoeken bij de magnetiseur, die ernstige ontwikkelingen, die zich toch kunnen voordoen niet ontdekt en waardoor de patient toch weer in gevaar wordt gebracht? Neen, voor dergelijke patienten, die misschien aan niet meer behoefte hebben dan een praatje met een vertrouwde figuur, een vaderfiguur als men het zo wil, zou een medisch-sociale oplossing moeten worden gevonden. De sociale werkster kan de magnetiseur voor deze patienten niet vervangen, dunkt ons, maar toch zal men in deze richting moeten denken.

Snijdt men door een drastisch uitgevoerd verbod de weg naar de magnetiseur af dan blijven toch bepaalde noden bestaan, die om een oplossing schreeuwen. Voorziet men echter op aanvaardbare wijze in die, meest psychische, noden — en wij ontveinen ons geenszins dat er heel wat denkwerk voor nodig is om die oplossing te vinden — dan zal wat dr. Holthausen dan „de lastige patient” noemt opgevangen worden op een wijze, die hem niet langer zijn toevlucht doet zoeken bij onwettige „genezers”.

Clandestiene handel in penicilline en melknarigheden

NA HET INWERKINGTREDEN van de anti-biotica wet van 1964 blijkt er een nogal omvangrijke clandestiene handel in penicilline ontstaan. De anti-biotica wet maakt een einde aan de mogelijkheid voor veehouders om maar raak te spuiten met penicilline. Voortaan kan men penicilline alleen krijgen op recept van de veearts. In het augustusnummer van ons maandblad van 1964 hebben wij het een en ander verteld over deze wet, die zich ook keert tegen het gebruik van hormoonpreparaten. In het maartnummer van dit jaar heeft men kunnen lezen, dat ook op dit terrein de kust nog niet helemaal veilig is. Zo worden nu synthetische stoffen toegepast die ongeveer dezelfde werking hebben — het gaat om het snel mesten van kalveren en kippen — als de verboden hormoonpreparaten.

Verontrustend is het feit, dat veehouders nu met clandestien gekochte penicilline tegen uierontstekingen optreden. Weliswaar is deze penicilline nogal prijzig, maar de veearts behoeft niet betaald te worden. Daarin schuilt overigens niet alleen de winst. Ernstiger nog dan het onoordeelkundig inspuiten is de omstandigheid, dat vele veehouders zich niet houden aan de bepaling om de melk tot drie dagen ná de inspuiting weg te gooien. Zij leveren deze melk gewoon aan de fabrieken af. En deze melk bevat penicilline.

Dat is een ernstig feit. Gebruikers van die melk kunnen immuun worden voor penicilline, zodat als de nood aan de man komt, men hen er niet mee kan genezen. Het komt ook voor, dat melkfabrieken grote hoeveelheden yoghurt moeten vernietigen, omdat de aanwezigheid van penicilline in de melk de groei van de yoghurt-bacteriën remt. Groeien de bacteriën desniettemin dan is toch de yoghurt van slechte kwaliteit.

WELISWAAR ZIJN AL een aantal veehouders veroordeeld — het is ons niet bekend hoe hoog de opgelegde straffen zijn — wegens het afleveren van melk, die penicilline bevatte maar afdoende blijkt dit allerm minst. Een andere weg zou zijn, dat men voor het gebruik bij dieren bestemde anti-biotica voorziet van een preparaat, waardoor de melk van de hiermee ingespoten koe wordt gekleurd. Men zou dan, mochten proeven in deze richting slagen, de fabrikanten moeten verplichten het preparaat aan de injectievloeistof toe te voegen. Het veel tijd kostende onderzoek van keuringsdiensten op de aanwezigheid van penicilline in de melkmonsters zou dan achterwege kunnen blijven.

Een inzender in de Nieuwe Rotterdamse Courant, de heer P. J. Tesch te Rotterdam, schreef over de penicilline in melk het volgende:

Het verhaal is bepaald niet nieuw. Reeds in de literatuur voor 1960 werd melding gemaakt van het feit, dat in Amerika reeds meer dan duizend sterfgevallen door verworven overgevoeligheid voor penicilline waren vastgesteld. Nu wordt in Amerika veel meer van antibiotica gebruik gemaakt dan bij ons. Maar het stond wel vast dat het ontstaan van deze overgevoeligheid voor een deel berustte op het binnenkrijgen van penicilline met de melk. Penicilline werd en wordt namelijk veel als „huismiddeltje” gebruikt bij uierontstekingen van de koeien.

In het jaarverslag 1960 van de Rotterdamse Keuringsdienst van waren kan men al lezen dat er in enige monsters melk penicilline werd aangetroffen; één van de betrokken veehouders verklaarde „dat hij penicilline bij de melk deed om de houdbaarheid te verhogen”.

In het tijdschrift Melk (1961) werd zowel van veterinaire zijde als van zuiveltechnische zijde (bereiding yoghurt en kaas) gewaarschuwd tegen het losbandig gebruik van penicilline bij de melkproductie.

Bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, Arts te Hilversum, Voorzitter; E. Mijnaerends, Tandarts te Amsterdam; Mevr. J. W. J. Vermeulen te Haarlem, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mr. J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; J. J. Aukema, Dierenarts te Steenwijk; Mr. J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; J. E. Buijer, Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid te Zwolle; P. L. Stal, Arts te 's-Gravenhage; J. van Baak, Dermatoloog te Utrecht; J. M. de Haas, Tandarts te Heemstede; mej. drs. P. H. van Marle, Apotheker te 's-Gravenhage; J. Noord te Amsterdam en M. Paulissen te Voorburg.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 7,50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonnees: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgiro van de Ver. 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 7,50 voor studenten, verpleegsters, arts- tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2,50

Correspondentie Oranjelaan 6, Hilversum.